

#OhranimoŽivljenjaOtrok2015

Zakaj vsak dan tisoče otrok umira ali je hudo poškodovanih v prometnih nesrečah po vsem svetu? Najpogostejši vzrok smrti otrok po celem svetu so prometne nesreče. VI, odrasli in naši voditelji nam morate prisluhniti in se odzvati.

Mi smo otroci. V prihodnosti bomo lahko imeli besedo, ampak sedaj pa je na Vas, da nam pomagate. Aktivnosti morajo biti čimprejšnje, drugače veliko otrok ne bo imelo priložnosti, da bi lahko zrasli, da bi se slišal njihov glas.

In tukaj nam lahko VI, naši voditelji, in drugi odrasli pomagate, pridružite se našemu pozivu, da bi bili lahko vsi otroci sveta varni v prometu.

Vsi si zaslužimo varnost na poti v in iz šole. Ceste morajo biti oblikovane varno, da bi lahko otroci varno hodili do šole. Želimo varne pločnike, kolesarske steze, ukrepe za umirjanje prometa, varne prehode za pešce, da bi se lahko izobraževali brez strahu ali poškodb.

Pozivamo vsa vozila za prevoz otrok, da so varna, kjerkoli po svetu. Vsi avtomobili in avtobusi morajo imeti varnostne pasove. Otroci na kolesih in motorjih nujno potrebujejo zaščitno čelado. Vemo, da uporaba varnostnega pasu ali zaščitne čelade varuje življenje.

Vožnja pod vplivom alkohola, drog ali zdravil je nevarna. Prehitra vožnja je nevarna. Ljudje, ki jih skrbi za otroke, ne vozijo tako, da ogrožajo OTROKE.

Vašo podporo Otroški deklaraciji lahko potrdite na spletnem naslovu: <http://goo.gl/forms/mxxA85ySfF> ali na dogodku 6. maja 2015 na Kongresnem trgu v Ljubljani.

#OhranimoŽivljenjaOtrok2015

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA
Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

VARNOST OTROK V PROMETU

3. svetovni teden prometne varnosti

#OhranimoŽivljenjaOtrok2015

Uvod

Prometne nesreče so eden izmed najpogostejših vzrokov umrljivosti otrok. Po podatkih OZN in Svetovne zdravstvene organizacije vsake 4 minute umre na svetu en otrok kot posledica prometne nesreče. Otroci so najpogosteje udeleženi v prometu kot potniki v vozilih, takrat, ko bi jih morali odrasli zaščititi in ustrezno zavarovati. Pogosto pa so poškodovani tudi kot pešci in kolesarji. Na podlagi Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013 – 2022 smo skladno z **Vizijo 0** dolžni poskrbeti, da na slovenskih cestah ne bo več mrtvih in hudo poškodovanih otrok zaradi prometnih nesreč. Prav na področju prometne varnosti otrok je Vizija 0 realen in dosegljiv cilj, h kateremu bi se morali vsi zavezati: odgovorne in pristojne institucije, lokalne skupnosti, šole in vrtci, starši in vsak posamezen udeleženec v prometu.

Skladno z Resolucijo Združenih narodov »Izboljšanje prometne varnosti« sta Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Organizacija združenih narodov (OZN) **razglasili Tretji svetovni teden prometne varnosti** posvečen prometni varnosti otrok s sloganom **#OhranimoŽivljenjaOtrok2015**, ki poteka od 4. do 10. maja 2015 po vsem svetu v organizaciji nacionalnih vlad, organizacij, fundacij itd. na področju prometne varnosti.

Prometna varnost otrok

Po podatkih analize stanja varnosti otrok in mladostnikov so ključne ugotovitve naslednje:

- vsako leto na slovenskih cestah umre v povprečju 5 otrok in mladostnikov v starosti 0 – 17 let (od tega v povprečju 1 predšolski ter osnovnošolski otrok), okrog 60 jih je hudo poškodovanih, v zadnjih štirih letih ni bilo hujših nesreč na šolskih poteh
- otroci so najpogosteje udeleženi v prometnih nesrečah in utrpijo najhujše poškodbe kot **potniki v vozilih** (več kot 50% umrlih in huje poškodovanih), sledijo pa pešci in kolesarji;
- največ prometnih nesreč z udeležbo otrok se zgodi **znotraj naselij** (68 %)
- večina prometnih nesreč z udeležbo otrok in mladostnikov se zgodi **v popoldanskih urah**, ko imajo prosti čas
- mladostniki (15 – 17 let) so pogosteje udeleženi v prometnih nesrečah in utrpijo tudi več težjih posledic prometnih nesreč, prav tako so udeleženi v več različnih vlogah v prometu v primerjavi z otroki
- **Slovenija** se sicer uvršča med **varnejše evropske države** z vidika varnosti otrok, saj beležimo približno 1,5 smrtno žrtve med otroci na milijon otrok;
- V svetovnem merilu so prometne nesreče **glavni vzrok umrljivosti** med otroci in mladostniki, posebej je to velik problem v državah v razvoju in sicer v afriških, azijskih in državah bližnjega Vzhoda;

Otroci kot udeleženci v prometu

Otroci dojemajo promet drugače kot odrasli. Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu, kajti otroci doživljajo promet drugače, velikokrat jih premami kaj na drugi strani ulice in pozabijo na vsa pravila, pri hoji in teku še niso dovolj spretni, kaj šele da bi obvladali vožnjo kolesa tako dobro, da bi varno

sodelovali v prometu. Otroci so manjši kot odrasli, zato ne vidijo čez parkirane avtomobile ali zabojnike za smeti. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja. In zato smo tukaj mi odrasli, starši, da poskrbimo za njihovo varnost, ter jih seveda učimo varnega ravnanja v prometu.

Kaj potrebujemo, da bi uresničili zastavljene cilje

- potrebujemo **usklajeno delovanje** na nacionalni in lokalni ravni, različnih resorjev
- potrebujemo **varne površine za otroke**
- potrebujemo **varna naselja**, kjer se bodo otroci varno gibali in igrali
- potrebujemo **celovito vzgojo in izobraževanje** na vseh ravneh izobraževanja
- potrebujemo **dodatne preventivne akcije in usposabljanja** vseh udeležencev v prometu
- potrebujemo nove infrastrukturne **ukrepe za umirjanje hitrosti** v naseljih
- potrebujemo **ustrezen in stalen nadzor** nad ravnanjem udeležencev v prometu
- potrebujemo **ustrezen sistem prve pomoči** in zdravstvene oskrbe poškodovanih otrok
- ustrezno **zaščitno opremo** (otroški sedeži, varnostni pasovi, zaščitne čelade, kresničke) in dosledno uporabo za preprečevanje težjih poškodb
- potrebujemo **starše** in druge udeležence v prometu, ki so s svojim ravnanjem dober zgled otrokom

Maj 2015

Priprava: Mateja Markl, AVP-SPV;

Vir: »Ten strategies for keeping children safe on the road«, WHO, #SaveKidsLives, 2015

#OhranimoŽivljenjaOtrok2015

#OhranimoŽivljenjaOtrok2015

www.avp-rs.si